

Stimmen aus der Ukraine

Beiträge 1–10

1. Viktoria Feshchuk (Wiktorija Feschtschuk): unmengen an vögeln in diesem lenz
2. Вікторія Фещук: стільки птахів як цієї весни
3. Oleh Kotsarev (Oleh Kozarev): Unser erstes Mal
4. Олег Коцарев: НАШ ПЕРШИЙ РАЗ
5. Váno Krueger (Wano Krueger): liebende gewinnen in kriegem
6. Ваню Крюгер: коханці перемагають у війнах
7. Наталія Крук: Ди́тучон міт Європа ім Рю́cken
8. Галина Крук: Дитих з Європою за спиною
9. Larysa Denysenko: Das Kind zieht an der Hand den Tod
10. Лариса Денисенко: Тягне за руку Смерть маля

Viktorija Feshchuk (Wiktorija Feschtschuk): **unmengen an vögeln in diesem lenz**

unmengen an vögeln in diesem lenz
ich kann mich nicht an so etwas erinnern

angeflogen kamen alle die man kannte
wie auch die anderen ohne namen

eichelhäher truthähne spatzen und gockel
stare tauben und lerchen möwen
schwäne und eulen stieglitze gänse
und storche und dohlen und drosseln und krähen
spechte meisen enten und elstern
und sonstige
alle zwitschern bei beerdigungen der reihe nach

um verbrannte nester
städte und dörfer

ein wehklagen allgegenwärtig
wie der himmel ein sieb
so eines auf erden
von unzähligen stiefelabdrücken

wer bin ich doch denn um alles gedenken

fragt dann lieber tulpen ihre zwiebelchen
seht
sie sprießen

Вікторія Фещук: **стільки птахів як цієї весни**

стільки птахів як цієї весни
я й не пригадую

позліталися всі кого чули
і ті кому ймення немає

півні горобці сойки гиндики
чайки жайворонки голуби шпаки
сови гуси лебеді щиглики
дрозди ворони граки боцюни
сороки синиці дятли качки
і інші і інші
і всі по черзі відспівують

по випалених гніздах
містах і селах

і голосять наскрізно
небо мов решето
землю мов решето
у відбитках багатьох багатьох чобіт

та хто я щоб усе це запам'ятати

запитаєте краще цибульки тюльпанів
бачте
вони відростають.

Oleh Kotsarev (Oleh Kozarev): **Unser erstes Mal**

peinlich ich muss aber jetzt gestehen
das erste mal hab ich verschlafen
(wie das zweite eigentlich auch)

als ich endlich geweckt wurde
als weitere russenraketen
ihre schnäbel in die airbags
unserer flughäfen steckten
als man ungehorsam
papiere und kleidung harken musste
und anderes unnützes zeug und zettel
und zwischen zwei tragenden mauern kauern

fingen sich zwischen dem rucksack und mir
die graue katze und der schwarz-weißer kater
an zu paaren

ohne die einschläge jenseits des flusses zu hören
ohne fensterlose wände zu suchen
das erste mal gepaart
wie zum ersten mal

wir beobachteten sie von unserem verkriechchen aus
ja und weißt du –
schul- und krankenhäuser waren damals noch heil
und die russensoldaten hatten
deine klomuschel noch nicht im visier

Олег Коцарев: **НАШ ПЕРШИЙ РАЗ**, З циклу “Прогуляна повітряна тривога”

соромно але треба зізнатись
що перший раз я проспав
(як до речі й другий але тут не про це)

а коли вже мене добудились
коли другі російські ракети
лягли носами
у подушки небезпеки наших аеродромів
коли треба було згрібати
неслухняними граблями одяг документи
та інші ганчірки і папірці
сідати між двох стін несучих

то прямо між мною і рюкзаком
почали кохатися сіра кішка
і кіт чорно-білий

не слухаючи вибухів за річкою
не шукаючи стін без вікон
кохалися вперше
кохалися як уперше

ми дивились на них зі свого закутка
і знаєш —
лікарні та школи були ще цілими
а солдат російський
ще не зазиравав до твого унітаза

Váno Krueger (Wano Krueger): **liebende gewinnen in krieg**

O.

der krieg ist die zeit für verse über die liebe
und nicht den krieg.
ob pojektile ringsum sprengen
ob körperteile ringsum zerspringen
ob sirenen aufs neue ringsum rufen
der tod hat angst vor ihr:
ein geschoss trifft kein bett mit zwei liebenden
und macht ihr liebeslager glühender,
krach, radau, kuss, küsschen, klatsch, klatsch.
der krieg ist die zeit
für kuss- und nicht für feuerstöße,
küsse treffen wie feuerschläge alles ringsum,
immer wieder und weiter und wieder.
liebe ist der krieg, den man gewinnt,
sind brücken schon niedergebrannt,
den zwei gewinnen,
weiter und wieder.
liebende gewinnen in krieg.

Вано Крюгер: **коханці перемагають у війнах**

O.

війна – час віршів про кохання,
а не про війну.
хай розриваються снаряди довкола
хай розриваються на шмаття тіла
хай сирени звучать раз за разом.
та смерть боїться кохання,
снаряд не влучить у ліжко, де двоє,
лиш зробить кохання палкішим.
шум. шал. цьом. цьом. цьом. цьом.
війна – час для черг поцілунків,
а не черг автоматних,
і поцілунки влучатимуть всюди шквальним вогнем
раз за разом.
кохання – війна, яку виграють
якщо мости спалені
і виграють її двоє.
раз за разом
у всіх війнах перемагають коханці.

Halyna Kruk: **Diptychon mit Europa im Rücken**

1.

Von Nachrichten altern,
vom schwarzen Rauch ergrauen,
durch das Loch im abglühenden
Hochhaus sehen in der Ferne
die Sonne Europas schwebt langsam hinunter.
Ich muss mich der Literaturgeschichte neu besinnen,
bevor ich sie den Studenten beibringe.
Diejenigen, die überstehen, brauchen ein anderes Wissen,
diejenigen, die überleben, brauchen eine andere Welt,
Wer bringt uns das Unsere zurück?

2.

Ich beklage dich nicht, ich halte nur fest,
dieses Glas in den großen Europafenstern mit den Klebestreifen,
kreuz und quer und rundum in unseren lichten Europastädten.
Der Luftalarm lässt keinen Platz für blinde Alarme.
Gas und Licht ausschalten bitte nicht vergessen,
sagt das Radio mit der Stimme eines guten Bekannten.
Ich verstehe, von ihm ist das ein wenig ein Scherzen,
Luftalarm ist auch bei dir, Europa,
ja, Gas und Licht bitte nicht vergessen.
Nimm uns an, wie unheilvolle Nachrichten,
nimm uns ein, wie eklige Arzneien,
nimm uns auf, wie unzeitgemäß Geborene,
gebührt dir, was geboten,
wenn auch lieblich,
wenn auch bitter.

Галина Крук: **Диптих з Європою за спиною**

1.

старіти від новин,
сивіти від чорного диму,
бачити крізь діру навиліт
в дотліваючій багатоповерхівці
як сідає далеке сонце Європи
мушу переосмислити історію літератури
перш ніж викладати студентам
тим, що вцілюють, потрібна буде інша наука,
тим, що виживуть, потрібний буде інший світ,
хто поверне нам наше?

2.

я не звинувачую тебе, я тільки фіксую
клейкою стрічкою скло у наших великих європейських вікнах,
у наших світлих європейських містах навхрест і по периметру
повітряна тривога не залишає місця всім іншим видам тривоги
не забудьте вимкнути газ і світло,
каже радіо голосом мого доброго знайомого
і я розумію, що він не жартує,
ця тривога вже в твоєму повітрі, Європо,
не забудь про газ і світло
приймай нас, як погані новини,
приймай нас, як неприємні ліки
приймай нас, як несвоєчасні пологи,
те, що народиться, буде твоїм
як це не солодко
як це не гірко

Larysa Denysenko: **Das Kind zieht an der Hand den Tod**

Das Kind zieht an der Hand den Tod
Und sagt: Hier ist mein Land, geh fort!
Sieh mal, wie viele wir da leben,
Du kannst uns alle nicht erlegen.
Der Tod erwidert: Wenn ichs schaffe.
Das Kind, das lacht: Na ja, dann machste!
Der Tod tritt zu ihnen in den Reigen,
Zieht am Rock den einen,
Zupft den anderen, wer will dran sein?
Es wird das Kind umringt, geschützt,
Das Schutzkellertor gestützt,
Fass Mut, dir wachsen Palmkätzchen.
Zu deckt man sich mit Ziegeldecken,
Opas, Onkel, Tanten, Eltern,
Und jemand sagt: Schaff mal den ersten,
der Tod ist nah dran am Zerbersten.
Sie sind noch fern, es kommt da kaum,
die Sirene heult, der Tod in einen Luftschutzraum,
Er ruft nach Gott, doch kann ihn nicht erlehen,
Gott ist schon dort, um beizustehen.

Лариса Денисенко: **Тягне за руку Смерть маля**

Тягне за руку Смерть маля,
Каже: прийшли. От моя земля.
Ти подивись, як багато нас,
Ти не потягнеш усіх за раз,

Смерть каже, я сильна, я потягну,
Каже маля скептично: ну-ну.
Смерть починає ходити багатьма,
Хтось за спідницю тягне: Ма-аа
Це теж маля, але інше, не те,
З грудей його ніби верба росте,
Хтось затуляє собою дитя,
Хтось перекрив вхід в укриття,
Хтось загорнувся в простирадло з цеглин,
Батько, дідусь, мама, тітка, брат, син,
Хтось каже: перших спочатку тягни!
Смерть розгубилася перед людьми,
Перші ж далеко, ого, скільки йти.
Виє тривога. Смерть в укритті.
Смерть кличе Бога, не може знайти.
Виє тривога. І Бог в укритті.

Auswahl: Oksana Shchur
Übersetzungen: Bohdan Storokha
Nachdichtungen: Gerhard Ruiss